

Ks. Henryk Olszar

Uniwersytet Śląski

Wydział Teologiczny

PRACA KS. PROF. DRA HAB. JÓZEFA KRĘTOSZA NA RZECZ ROZWOJU INTELEKTUALNEGO KSIĘŻY W RAMACH DIECEZJALNEGO STUDIUM PASTORALNEGO W KATOWICACH

GENEZA

Organizatorem i zarazem pierwszym kierownikiem Diecezjalnego Studium Pastoralnego¹ w Katowicach był ks. Remigiusz Sobański, który później stał się ekspertem w dziedzinie prawa kanonicznego i świeckiego, cenionym komentatorem tych dziedzin i publicystą². Po nim funkcję tę sprawowali księża: Benedykt Woźnica (1972–1979) – socjolog³, Jan Grzesica (1979–1982) – moralista⁴ i ks. Józef Krętosz (1982–2001) – historyk.

Okolicznością, która miała wpływ na powstanie w diecezji katowickiej Studium Pastoralnego, było z pewnością ożywienie w Kościele katolickim spowodowane Soborem Watykańskim II⁵, powstanie w 1968 roku Uniwersytetu Śląskiego w Ka-

¹ Nazewnictwo Studium Pastoralnego zmieniało się w trakcie jego działalności. Wśród księży obowiązywała nazwa „Herbertinum”.

² Zob. J. Kuźaj, *Czterdzieści lat pracy naukowej ks. prof. dr. hab. Remigiusza Sobańskiego*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 34 (2001), s. 29–34.

³ Zob. J. Krętosz, *Bibliografia prac magisterskich powstałych w Studium Pastoralnym w Katowicach*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 16 (1983), s. 259.

⁴ Zob. Archiwum Archidiecezjalne w Katowicach (AAKat), Akta Rzeczowe: Studium Pastoralne – Akademia Teologii Katolickiej, t. 1: 1956–1989, Dekret bpa H. Bednorza z 14 IX 1979, sygn. 2122.

⁵ Dekret o formacji kapłańskiej *Optatam totius*, 28 X 1965, nr 22, w: *Sobór Watykański II. Konstytucje, dekrety, deklaracje*, Poznań 1968, s. 300; Dekret o posłudze i życiu kapłanów *Presbyterorum ordinis*, 7 XII 1965, nr 19, w: tamże, s. 513, 514.

towicach⁶ oraz rozwój naukowy katowickiego środowiska teologów, skupionego wokół Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie i Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie⁷. Nie miały wpływ miały także dyskusje prowadzone w otoczeniu biskupa katowickiego na temat potrzeby zwołania synodu diecezjalnego, który miał między innymi określić „przesłanki owocnej posługi kapłańskiej w Kościele Katowickim”⁸.

Inauguracja Studium Pastoralnego Posoborowego Doksztalcania Kleru – jak to określono w dokumentach źródłowych – odbyła się w środę 8 października 1969 roku. W programie tegoż dnia znalazła się Msza św., celebrowana przez bpa Herberta Bednorza w kaplicy kurialnej, wykład inauguracyjny i dwie godziny zajęć⁹. Ordynariusz katowicki miał nadzieję, że „owoce pastoralne zarówno wykładów, jak i prac na seminariach będą wielkie”. Według niego Studium było jednym „z ważnych elementów pogłębienia świadomości teologicznej księży, pracujących w uprzemysłowionym regionie”¹⁰. Nie chodziło tu tylko o względy emocjonalne czy prestiżowe, lecz o odpowiednio ukierunkowaną obecność Studium na mapie polskiej nauki kościelnej.

Studia pastoralne w Katowicach – pod opieką ks. prof. dra hab. Jana Majki, kierownika Instytutu Pastoralnego Wydziału Teologicznego KUL¹¹ – rozpoczęło 51 duchownych¹², chociaż ks. dr Remigiusz Sobański – sekretarz Studium – odebrał wcześniej deklaracje od 57 księży z diecezji: katowickiej, częstochowskiej i opolskiej oraz zgromadzeń zakonnych: sercanów i salezjanów¹³. Do czerwca 1970

⁶ Zob. AAKat, Akta Rzeczwowe: „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”, t. 1: 1968–1992, Pismo bpa H. Bednorza do ks. R. Sobańskiego do abpa B. Kominka z 16 VIII 1968 r., sygn. 47/2320.

⁷ Zob. *Rocznik Diecezji Katowickiej*, Katowice 1970, s. 25–27.

⁸ *Wiara, modlitwa i życie w Kościele Katowickim. Uchwały I Synodu Diecezji Katowickiej (VIII.3.1.2.)*, Katowice–Rzym 1976, s. 124, 125.

⁹ Zob. AAKat, Akta Rzeczwowe: Studium Pastoralne (1969–1975), Informacja z 29 IX 1969 r., sygn. 2154.

¹⁰ Tamże, Pismo bpa H. Bednorza do ks. J. Majki z 14 XII 1969 r.

¹¹ Zob. J. Mandziuk, *Majka Józef, pseud. Józef Fidalski (1918–1993), protonotariusz apostolski, prof. Katol. Uniw. Lubelskiego i Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu, socjolog, znawca katolickiej nauki społecznej*, w: *Słownik polskich teologów katolickich 1981–1993*, t. 8: a–z, red. J. Mandziuk, Warszawa 1995, s. 358–367.

¹² Zob. AAKat, Akta Rzeczwowe: Studium Pastoralne (1969–1975), Pismo bpa H. Bednorza do ks. J. Majki z 14 XII 1969 r.

¹³ Studium Pastoralne w Katowicach rozpoczęli księża: S. Budniok, J. Małysek, J. Matysek, G. Widera, H. Kulaneck, K. Wawrzynek, J. Michalski, M. Malcher, H. Kuś, F. Holc, T. Lenartowicz, E. Graicke, J. Hojnowski SCJ, K. Borowski, A. Burkot, F. Otremba, A. Goranszcz, E. Mencil, E. Wicczorek, W. Pabiasz, J. Lex (Leks), O. Thomas, S. Holona, J. Andres, G. Gnida, W. Zygmunt, E. Górnik, J. Leichman, A. Czapla, A. Stych, A. Binda, C. Domin, C. Podleski, M. Szaferki SDB, W. Bylica SDB, J. Długolecki SDB, L. Gruszczyński SDB, S. Mędrala SDB, J. Mostowik SDB, N. Lepezyk, W. Wala, S. Krzoska, J. Kowolik, J. Ostródka, S. Kubica, A. Horsi, S. Ochman, A. Masarczyk, A. Klon, K. Osiński, W. Wyciński, P. Laby, G. Syguda, H. Langfort, Z. Maciążek, A. Haitzer, J. Bernaś. Posiadali oni indeksy. Zob. tamże, Zgłoszenia na Studium Pastoralne w roku akademickim 1969/1970.

roku wytrwało 46 księży-studentów. Opłacali oni regularnie co miesiąc chesne w wysokości ówczesnych 100 złotych¹⁴.

W pierwszym roku istnienia Studium Pastoralnego księża-studenci uczęszczali na wykłady pracowników naukowych KUL i ATK: ks. dra Rudolfa Zielasko („Teologia Słowa Bożego”), ks. dra Joachima Kądzeli („Sytuacja duszpasterska w świetle *Gaudium et spes*”), o. dra Damiana Szojdy OFM („Teologia biblijna”), ks. dra Remigiusza Sobańskiego („Metodologia ogólna pracy naukowej” i „Teologia prawa”), dra Krzysztofa Kozłowskiego („Teoria środków społecznego przekazu”) i dra Franciszka Adamskiego („Socjologia rodziny”), ks. dra Franciszka Blachnickiego („Teologia duszpasterstwa”). Swoje seminaria naukowe prowadzili: ks. Zielasko – z teologii liturgii, ks. Kądzela – z socjologii duszpasterstwa i ks. Sobański – z teologii prawa oraz dr Adamski – z socjologii rodziny¹⁵. W późniejszym okresie dołączyli do nich – jako wykładowcy – księża: dr Franciszek Blachnicki (teologia pastoralna), dr Wacław Schenk (liturgika), dr Stanisław Bista (prawo kanoniczne), dr Romuła Rak (liturgika pastoralna) oraz dr hab. Zofia Sękowska (psychologia i pedagogika), dr Teresa Kukołowicz (nauki społeczne) i dr Irena Mierzwa (historia i kultura duszpasterstwa śląskiego)¹⁶. Program naukowy, realizowany na Studium Pastoralnym w Katowicach, był zbieżny z *ratio studiorum* lubelskiego Instytutu Pastoralnego¹⁷. Swoje wykłady inauguracyjne wygłosili w Katowicach pracownicy KUL: ks. prof. dr hab. Jan Majka (1970) i ks. prof. dr hab. Władysław Piwowarski (1971)¹⁸. Wykładowcy i studenci katowickiego Studium mieli do dyspozycji swój własny cykliczny periodyk naukowy – „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”, zawierający artykuły, miscellanea, uwagi praktyczne, notatki wydawnicze, recenzje i informacje¹⁹.

ZMIANA PROTEKTORA

Biskup Herbert Bednorz dążył do połączenia katowickiego Studium Pastoralnego z Instytutem Pastoralnym Wydziału Teologicznego KUL, w ramach Punktu Konsultacyjnego w Katowicach. Miało to dawać możliwość uzyskiwania stopni naukowych na uniwersytecie katolickim. W związku z tym od 20 listopada 1970 roku prowadził negocjacje z rektorem KUL-u, o. prof. dr. hab. Mieczysławem

¹⁴ Zob. tamże, Sprawozdanie z działalności Studium Pastoralnego za rok akademicki 1969/1970; tamże, Pismo bpa H. Bednorza do ks. J. Majki z 8 VI 1970 r.

¹⁵ Zob. tamże, Informacja z 29 IX 1969 r.

¹⁶ Zob. tamże, Pismo H. Bednorza do bpa B. Pylaka z 18 IX 1970 r.

¹⁷ Zob. tamże, Pismo bpa H. Bednorza do o. M.A. Krąpca OP z 20 XI 1970 r.

¹⁸ Zob. tamże, Pismo bpa H. Bednorza do ks. J. Majki z 8 VI 1969 r.; tamże, Notatka z inauguracji roku akademickiego 1971/1972 (bez daty).

¹⁹ Zob. R. Sobański, *Pierwsze lata „Śląskich Studiów Historyczno-Teologicznych”*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 42,1 (2009), s. 8–15. Por. W. Pawłowiczówna, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” w latach 1968–1989, w: *Książka na Śląsku w latach 1956–1989. Zarys problematyki*, red. M. Pawłowiczowa, Katowice 1999, s. 145.

Albertem Krąpcem OP²⁰. Rozmowy trwały 12 miesięcy i zakończyły się niepowodzeniem. 18 listopada 1971 roku w gabinecie o. rektora Krąpca w Lublinie ordynariusz katowicki – jak zanotował towarzyszący mu ks. Benedykt Woźnica – „wyraził swój zawód, a nawet zniecierpliwienie z powodu tak długiego odwlekania sprawy”. Biskup Bednorz zauważył:

Z całej rozmowy wyczułem, że czynnikiem sprzeciwiającym się uznania przez KUL nowego Studium był ks. dziekan Poplatek²¹. Ks. rektor Krąpiec powiedział mi wyraźnie, że nie możemy Śląska stracić i dlatego doprowadzimy do tego uznania. Na to zareagował ks. dziekan Poplatek, sprzeciwiając się różny sposób sfinalizowaniu tej sprawy. Między innymi ostro zaatakował ks. Raka, ujemnie ocenił ks. Blachnickiego, a ks. rektor Krąpiec od ks. Kądzioły żądał, by wrócił z zagranicy na zajęcia na KUL [...]. Miał także zastrzeżenia do programu Studium Pastoralnego w Katowicach. W pewnej chwili wtrąciłem się do rozmowy między rektorem i dziekanem, i oświadczyłem, że zwrócimy się w sprawie uznania naszego Studium do innej uczelni. Odpowiedział mi [rektor], że jest to groźba, której się nie przestraszy²².

Od drugiego semestru roku akademickiego 1971/1972 Studium Pastoralne w Katowicach funkcjonowało nieformalnie jako Punkt Konsultacyjny Studium Zaocznego Teologii Praktycznej Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie²³. Tym razem biskup Bednorz był zadowolony z porozumienia zawartego z rektorem ATK, ks. prof. dr. hab. Józefem Iwanickim²⁴. „Dziękuję Waszej Magnificencji za gotowość powołania w Katowicach zaocznego Studium Pastoralnego ATK” – pisał w liście do niego. „Wiadomość o tym, przekazana mi przez ks. doc. dra Sobańskiego, sprawia mi dużą radość. Cieszę się, że przy organizowaniu tego Studium

²⁰ Zob. AAKat, Akta Rzeczowe: Studium Pastoralne (1969–1975), Notatka bpa H. Bednorza z 28 XI 1970 r. Por. *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Wkład w kulturę w latach 1968–1993*, red. M. Rusecki, Lublin 1994, s. 67–73, 93–98, 406, 407.

²¹ Ks. prof. dr. hab. Władysław Poplatek (1907–1994) – kierownik Katedry Teologii Moralnej Ogólnej i Sekcji Teologii Moralnej KUL, dziekan Wydziału Teologii KUL (1968–1972). Zob. *Księga pamiątkowa w 75-lecie Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego ...*, s. 93, 94, 198, 199, 446.

²² AAKat, Akta Rzeczowe: Studium Pastoralne (1969–1975), Notatka ks. B. Woźnicy z 18 XI 1971 r. (z dopiskiem bpa H. Bednorza).

²³ Zob. tamże, Notatka bpa H. Bednorza z 6 VI 1972 r; tamże, Pismo bpa H. Bednorza do ks. J. Stępnia z 12 II 1975 r.

Do podpisania oficjalnej umowy między biskupem Bednorzem i rektorem ATK ks. prof. dr. hab. Janem Stępnem doszło 16 sierpnia 1973 roku. Diecezjalne Studium Pastoralne w Katowicach, afiliowane do ATK, zyskało aprobatę kościelną (prymas Polski kard. Stefan Wyszyński – Wielki Kanclerz ATK) i państwową (Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki). Biskup Bednorz miał wpływ na ustalenie czteroletniego programu studiów – zgodnie ze specyfiką duszpasterską diecezji katowickiej – oraz na obsadę naukową i specjalizację w poszczególnych naukach teologicznych. Zob. tamże, Umowa z 16 VIII 1973 r.

²⁴ Ks. prof. dr. hab. Józef Iwanicki (1902–1995) – profesor filozofii i logiki, rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie i Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Zob. J. Mandziuk, *Iwanicki Józef (1902–1995), kanonik włocławskiej kapituły katedralnej, rektor Katolickiego Uniw. Lubelskiego i Akademii Teologicznej w Warszawie, filozof, redaktor*, w: *Słownik polskich teologów katolickich (1994–2003)*, t. 9: a–z, red. J. Mandziuk, Warszawa 2006, s. 223–226.

w Katowicach będę mógł Waszej Magnificencji służyć bazą w postaci istniejącego już od trzech lat Diecezjalnego Studium Pastoralnego”²⁵. Rządca diecezji katowickiej przybył do rektoratu ATK, gdzie – pod nieobecność rektora – spotkał się z ks. prof. dr. hab. Stanisławem Grzybkiem, pracownikiem naukowo-dydaktycznym tejże uczelni²⁶. Po tej rozmowie 14 lutego 1972 roku Senat uczelni określił formy współpracy²⁷. Biskup Bednorz uzyskał też akceptację ze strony kard. Gabriela-Marii Garonne, prefekta watykańskiej Kongregacji ds. Wychowania Katolickiego, oraz wsparcie kard. Karola Wojtyły, przewodniczącego Komisji Episkopatu ds. Nauki Katolickiej²⁸.

Zajęcia na Studium Pastoralnym, ale już pod patronatem ATK, odbywały się w salkach probostwa parafii katedralnej, w czwartki od godz. 9.30 do 16.00²⁹. Były prowadzone w ramach pięciu specjalizacji: pastoralnej ogólnej, katechetycznej, homiletycznej, liturgicznej i socjologicznej. W roku akademickim 1972/1973 w wykładach i ćwiczeniach brało udział 106 księży-studentów³⁰. Kadrę naukową stanowili księża i osoby świeckie, związane ze środowiskiem naukowym Krakowa, Lublina i Warszawy³¹. Ich szeregi były stale uzupełniane przez kapłanów diecezji katowickiej i zakonnych, między innymi ks. dra Oswalda Bulkę, ks. dra Stefana Cichego, ks. dra Stanisława Szymeckiego, ks. dra Bernarda Hałaczka, ks. dra Antoniego Dreję, ks. dra Michała Kaszowskiego, ks. dra Benedykta Woźnicę, ks. dra Piotra Dronszczyka, ks. dra Jerzego Cudę, ks. dra Jana Grzesicę, ks. dra Edwarda Wiczorka, ks. dra Józefa Kozyrę, ks. dra Antoniego Goranszcza, ks. dra Damiana Zimonia, ks. Gerarda Bernackiego, ks. Eugeniusza Szczotoka, ks. dra hab. Wincentego Myszora i o. Gaudentego Kustusza OFM, oraz osoby świeckie, jak dr Irena Mierzwa. Od 1980 roku biskup Bednorz prowadził zajęcia dla księży-studentów na temat duszpasterstwa robotników³². Studium Pastoralne

²⁵ AAKat, Akta Rzeczowe: Studium Pastoralne – Akademia Teologii Katolickiej, t. 1: 1956–1989, Pismo bpa H. Bednorza do ks. J. Iwanickiego z 20 I 1972 r.

²⁶ Zob. S. Gasiński, *Ks. prof. Stanisław Grzybek – twórca biblijnej szkoły przepowiadania*, „Studia Pastoralne” 6 (2010), s. 104–112.

²⁷ Zob. AAKat, Pismo ks. J. Iwanickiego do bpa H. Bednorza z 13 II 1972 r.

²⁸ Zob. tamże, Pismo kard. G.-M. Garonne do bpa H. Bednorza z 1 XI 1972 r. Por. T. Pieronek, *Droga odrodzenia polskich uczelni teologicznych*, „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 35,1 (2002), s. 7.

²⁹ W sumie było 30 dni wykładowych. Zob. AAKat, Akta Rzeczowe: Studium Pastoralne – Akademia Teologii Katolickiej, t. 1: 1956–1989, Sprawozdanie ks. J. Krętosza z działalności Studium Pastoralnego w Katowicach w roku akademickim 1982/1983.

³⁰ Odpowiednio: 27 na I roku, 21 na II roku, 17 na III roku, 41 na IV roku. Zob. tamże, Pisma ks. B. Woźnicy do Księża-Studentów z 26 IX 1972 r. i ks. R. Raka z 21 III 1975 r.

³¹ W zajęciach w Diecezjalnym Studium Pastoralnym brali udział duchowni pracownicy naukowo-dydaktyczni: A. Zuberbier, A. Długosz, S. Bartnicki, W. Kubik TJ, Z. Marek TJ, R. Murawski, A. Spławski, H. Juros, J. Pikulik, A. Skowronek, oraz osoby świeckie: A. Dylus i F. Adamski. Zob. tamże, Sprawozdanie ks. J. Krętosza z działalności Studium Pastoralnego w Katowicach w roku akademickim 1982/1983; tamże, Pismo bpa H. Bednorza do ks. H. Jurosa z 22 VI 1984 r.

³² Zob. tamże, Pisma bpa H. Bednorza do ks. J. Myśkowa z 5 VII, 27 X 1975 i 23 IX 1977 r.; tamże, Pismo bpa H. Bednorza do ks. J. Sklorza z 13 I 1977 r.; tamże, Pismo bpa H. Bednorza do

było utrzymywane zarówno z dotacji Kurii Diecezjalnej (w 1980 roku – 18 tys. złotych), jak i z comiesięcznych składek księży-studentów³³.

W ramach działalności Studium Pastoralnego księża pracujący w duszpasterstwie mogli kontynuować studia specjalistyczne z teologii pastoralnej, wypełniając obowiązek ciągłego rozwoju duchowego i formacji intelektualnej. Począwszy od 1974 roku – zgodnie z uchwałą I Synodu Diecezji Katowickiej i dekretu wykonawczego biskupa Herberta Bednorza z 1973 roku – wszyscy księża neoprezbiterzy po ukończeniu seminarium duchownego byli zobowiązani do podjęcia dalszych studiów w ramach wymienionego Studium, co miało służyć „ogólnemu podniesieniu formacji intelektualnej, teologicznej i pastoralnej”, albo też do odbycia studiów licencjackich, głównie w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie lub na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim³⁴.

ROZWÓJ STUDIUM PASTORALNEGO

Nominacja ks. dra Józefa Krętosza na kierownika Diecezjalnego Studium Pastoralnego została podpisana przez bpa Herberta Bednorza 31 grudnia 1983 roku. Do jego obowiązków, pełnionych „na zasadzie pracy społecznej”, należało organizowanie zajęć księżom-studentom poprzez ustalenie planu spotkań z poszczególnymi wykładowcami, kontrolowanie ich udziału w zajęciach, załatwianie formalności związanych z zapisywaniem kandydatów na studia i ich ukończeniem oraz kontaktowanie się z Wydziałem Teologicznym ATK³⁵. Od 1 stycznia do 31 lipca 1988 roku zastępował go ks. dr Antoni Goranszcz³⁶.

Ks. Krętosz dbał o to, aby księża-studenci brali udział w czwartkowych zajęciach ogólnych i specjalistycznych (zob. tabela) oraz seminariach naukowych, a także przystępowali do egzaminu *ex universa*³⁷. W latach 1969–1983 Studium Pastoralne w Katowicach ukończyło 70 księży, którzy uzyskali tytuł magistra teologii praktycznej. Większość prac magisterskich była związana tematycznie

I. Mierzwy z 18 I 1977 r.; tamże, Pisma bpa H. Bednorza do ks. H. Jurosa z 15 VI i 5 XI 1979 r.; tamże, Pismo bpa H. Bednorza do ks. J. Grzesicy z 14 VIII 1980 r.; tamże, Pisma bpa H. Bednorza do księży: W. Myszo, G. Bernackiego, E. Szczotoka z 14 VI 1984 r.; tamże, Pismo bpa D. Zimonia do o. J. Mazurka OFM z 1988 r.

³³ Zob. tamże, Pismo ks. J. Grzesicy do bpa H. Bednorza z 2 X 1980 r.

³⁴ Zob. *Dekret Biskupa katowickiego Herberta Bednorza z 10. XII. 1973 r. w sprawie pogłębienia formacji intelektualnej młodszych roczników kapłańskich (VIII.5.1)*, w: *Wiara, modlitwa i życie w Kościele Katowickim* ..., s. 135, 136. Por. AAKat, Akta Rzeczowe: Studium Pastoralne – Akademia Teologii Katolickiej, t. 1: 1956–1989, Pismo ks. B. Woźnicy do ks. R. Raka z 21 III 1975 r.

³⁵ Zob. tamże, Nominacja ks. dr. J. Krętosza na kierownika Diecezjalnego Studium Pastoralnego w Katowicach z 31 XII 1983 r.

³⁶ Zob. tamże, Pismo bpa D. Zimonia do ks. A. Goranszcza z 31 VIII 1987 r.

³⁷ Zob. tamże, Sprawozdanie ks. J. Krętosza z działalności Studium Pastoralnego w Katowicach w roku akademickim 1982/1983.

z problematyką pastoralną, występującą w parafiach, w których autorzy prowadzili duszpasterstwo³⁸.

Tabela. Wykłady ogólne i specjalistyczne w Diecezjalnym Studium Pastoralnym w Katowicach w roku akademickim 1989/1990.

a) Wykłady ogólne – godz. 9.30–11.30

Aula WŚSD w Katowicach	
Czwartek miesiąca	Wykładowca
I	Bp dr Gerard Bernacki
II	Ks. prof. dr hab. Helmut Juros
III	Ks. dr hab. Władysław Kubik
IV	O. dr Gaudenty Kustusz OFM

b) Wykłady specjalistyczne – godz. 11.30–13.00

Specjalizacja etyczna	
Sale KIK i salki WŚSD w Katowicach	
Czwartek miesiąca	Wykładowca
I	Bp dr Gerard Bernacki
II	Ks. prof. dr hab. Helmut Juros
III	Dr Aniela Dylus
IV	Ks. dr Jan Grzesica

Specjalizacja katechetyczna	
Sale KIK i salki WŚSD w Katowicach	
Czwartek miesiąca	Wykładowca
I	Ks. dr Zbigniew Marek TJ
II	Ks. prof. dr hab. Janusz Tarnowski
III	Ks. dr hab. Władysław Kubik TJ
IV	O. dr. Gaudenty Kustusz OFM

Specjalizacja homiletyczno-liturgiczna	
Sale KIK i salki WŚSD w Katowicach	
Czwartek miesiąca	Wykładowca
I	Ks. dr Jan Sklorz
II	Ks. dr Waldemar Wojdecki
III	Ks. dr hab. Bogusław Nadolski
IV	Ks. dr hab. Jerzy Pikulik

³⁸ Zob. J. Krętosz, *Bibliografia prac magisterskich...*, s. 259–262.

c) Seminaria naukowe – godz. 13.00–14.30

Kościelne nauki społeczne i historyczne	
Sale KIK i salki WŚSD w Katowicach	
Czwartek miesiąca	Wykładowca
I	Ks. dr Benedykt Woźnica
II	Ks. dr Antoni Goranszcz
III	Prof. Andrzej Świącicki
IV	Ks. dr Józef Krętosz

Źródło: AAKat, Akta Rzeczowe: Studium Pastoralne – Akademia Teologii Katolickiej, T. 1: 1956–1989,

Spis wykładów w Diecezjalnym Studium Pastoralnym w Katowicach w roku akademickim 1989/1990.

Zasługą ks. Krętosza jest opracowanie statutu Studium Pastoralnego i opublikowanie 22 kwietnia 1986 roku jego tekstu w organie urzędowym katowickiej Kurii. Dokument stwarzał księżom diecezji katowickiej możliwość odbycia trzy-letnich studiów specjalistycznych i uzyskania magisterium i licencjatu z teologii pastoralnej na długo przed utworzeniem Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach³⁹. Dzięki temu zapewniono im odpowiednią formację intelektualną, pastoralną i duchową. „Uważam – stwierdził biskup Herbert Bednorz – że spełniło swoje zadania”⁴⁰.

³⁹ Zob. *Statut Studium Pastoralnego w Katowicach* (27 III 1986), „Wiadomości Diecezjalne” [Katowickie] 54,4 (1986), poz. 26, s. 47, 48.

⁴⁰ AAKat, Akta Rzeczowe, Studium Pastoralne – Akademia Teologii Katolickiej, t. 1: 1956–1989, Pisma bpa H. Bednorza do księży: J. Kądzieni, R. Raka i A. Skowronka z 13 I 1977 r.